

Advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake voorschriften met betrekking tot emissiegrenswaarden en typegoedkeuring voor in niet voor de weg bestemde mobiele machines gemonteerde verbrandingsmotoren

(COM(2014) 581 final — 2014/0268 (COD))

(2015/C 251/06)

Afdelingsrapporteur: Brendan BURNS

Respectievelijk op 12 november 2014 en 19 februari 2015 en in overeenstemming met artikel 114 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, hebben het Europees Parlement en de Raad beslist om het Europees Economisch en Sociaal Comité te raadplegen over het

„Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake voorschriften met betrekking tot emissiegrenswaarden en typegoedkeuring voor in niet voor de weg bestemde mobiele machines gemonteerde verbrandingsmotoren”

COM(2014) 581 final — 2014/0268 (COD).

De afdeling Interne markt, Productie en Consumptie, die met de voorbereidende werkzaamheden was belast, heeft haar advies op 2 februari 2015 goedgekeurd.

Het Europees Economisch en Sociaal Comité heeft tijdens zijn op 18 en 19 februari 2015 gehouden 505e zitting (vergadering van 18 februari) onderstaand advies uitgebracht, dat met 164 stemmen vóór en 1 stem tegen, bij 3 onthoudingen, werd goedgekeurd.

1. Aanbevelingen

1.1. De invoering van testapparatuur en de ontwikkeling van testprocedures voor „de emissieprestatie van in gebruik zijnde motoren” beantwoorden aan een nieuwe visie op zgn. niet voor de weg bestemde mobiele machines. Voordat Richtlijn 97/68/EG per 1 januari 2017 wordt ingetrokken, acht het EESC het raadzaam dat uitvoerige proefprogramma's worden uitgevoerd voor alle typen motoren en machines om vast te stellen of de vereiste instrumenten kunnen worden geïnstalleerd. Tevens moet worden bekeken of de motor van een machine op een proefstelling moet worden getest als metingen in gemonteerde toestand te moeilijk zouden blijken te zijn.

1.2. Wegens de grote bezorgdheid vanuit het oogpunt van de volksgezondheid in verband met de nanodeeltjes die bij verbrandingsprocessen vrijkomen en het hoge beschermingsniveau dat bereikt kan worden door de tenuitvoerlegging van de voorgestelde fase V voor motoren voor niet voor de weg bestemde mobiele machines, en gezien de consensus tussen vele belanghebbenden, waaronder de motor- en machine-industrie, over het Commissievoorstel, beveelt het EESC aan om de nieuwe verordening onverwijld goed te keuren. Dankzij de intensieve uitwisseling tussen alle betrokkenen (waaronder de industrie en ngo's) bij de uitwerking ervan wordt in het Commissievoorstel rekening gehouden met de verschillende emissiereductietechnologieën die afhankelijk van cilinderinhoud en verbrandingscyclus voorhanden zijn.

2. Uitgangspunt

2.1. Het EESC is ervan overtuigd dat de schadelijke uitstoot van koolmonoxide, stikstofdioxide, koolwaterstoffen en deeltjes door motoren van land- en bosbouwtractoren absoluut moet worden teruggedrongen, wil men een bijdrage leveren aan de door de EU nagestreefde verbetering van de luchtkwaliteit.

2.2. Het is tevens van mening dat wetgevingsvoorstellen die de volksgezondheid en het milieu beogen te beschermen gebaseerd moeten zijn op degelijke technische, economische en praktische voorstellen.

3. Achtergrond

3.1. Onder „niet voor de weg bestemde mobiele machines” valt een groot aantal typen machines en verbrandingsmotoren. Deze verbrandingsmotoren zijn zowel gemonteerd in draagbare apparatuur als in machines op wielen of op sporen, die gebruikt worden in de bouwsector, de landbouw, de mijnbouw, het spoorvervoer, de binnenvaart en vele andere sectoren. De emissiegrenswaarden voor deze motoren zijn momenteel geregeld in Richtlijn 97/68/EG. Bij de wijziging van de richtlijn in 2004 werden voor het laatst nieuwe emissiefasen vastgesteld. Volgens de Commissie zijn die niet langer overeenkomstig de huidige stand van de techniek en kunnen voor de weg bestemde mobiele machines dus de emissiegrenswaarden voor wegvoertuigen (bijv. bussen en vrachtwagens) gaan gelden.

3.2. Het zal echter het nodige werk en de nodige middelen vergen om de voor wegvoertuigen ontwikkelde technologie geschikt te maken voor niet voor de weg bestemde mobiele machines en motoren. De Commissie stelt daarom voor Euro IV-grenswaarden toe te passen in die gevallen waarin de technologie al tot volle wasdom is gekomen en in de overige gevallen de EPO-grenswaarden te hanteren die nu al in gebruik zijn in de Amerikaanse wet- en regelgeving, die op dit vlak al een aanzienlijk stuk verder staat.

3.3. In de emissieregelgeving voor wegvoertuigen wordt onderscheiden naar grootte en gelden aparte regels voor motorfietsen, lichte en zware bedrijfsvoertuigen. De voorgestelde voorschriften voor niet voor de weg bestemde mobiele machines en motoren zijn daarentegen algemeen van opzet en zullen van toepassing zijn op vrijwel het hele gamma van machines en apparatuur, met een motorvermogen van nog geen 8 kW tot ca. 3 500 kW. Met andere woorden: voor alle cilinderinhouden, van een fractie van een liter tot meer dan 100 liter per cilinder, gelden dezelfde voorschriften.

3.4. Voor motoren in niet voor de weg bestemde mobiele machines gelden andere bedrijfsomstandigheden dan voor die in wegvoertuigen. Bij vrachtwagens die vanuit stilstand beginnen te rijden duurt het enige tijd voordat de motor zijn maximale vermogen bereikt. Bij de meeste niet voor de weg bestemde mobiele machines werkt de motor anders. Daar draait de motor vanaf dat hij aangezet wordt meteen op maximaal vermogen, schakelt daarna in stilstand, om vervolgens opnieuw op maximaal vermogen te draaien en daarna weer in stilstand te schakelen volgens een zich steeds herhalende cyclus. In tegenstelling tot de vrijwel constante toerentallen en vermogensprestaties van wegvoertuigen zijn dit voor de meeste voor de weg bestemde mobiele machines de normale bedrijfsomstandigheden.

3.5. Bij de aanpassing van motoren voor niet voor de weg bestemde mobiele machines moet dan ook rekening wordt gehouden met het volgende:

- ontwerpwijzigingen om de motor bestand te maken tegen omstandigheden in niet voor de weg bestemde toepassingen, zoals de — vergeleken met op rechte, egale wegen gebruikte wegvoertuigen — langdurige blootstelling aan een agressievere omgeving met hoge schoksgewijze belasting en trillingen,
- de aanpassing van vorm en omvang om in niet voor de weg bestemde mobiele machines te passen en de verplichting om de buitenafmetingen van uitlaatgasnabehandelingssystemen te verkleinen,
- de grote verscheidenheid aan werk-/belastingscycli waarin uitlaatgasnabehandelingssystemen efficiënt moeten werken, met o.m. snelle, kortstondige oplaadfasen,
- de noodzaak om te zorgen voor een juist thermisch en chemisch evenwicht in de uitlaatinrichting voor een efficiënte werking van het uitlaatgasnabehandelingssysteem, onder meer d.m.v. regenererende deeltjesfiltersystemen in allerlei uiteenlopende omstandigheden,
- een heroptimalisering van motor en uitlaatgasnabehandelingssystemen om een aanvaardbare transiënte respons te waarborgen en het brandstof- en reagensverbruik te verminderen.

4. Problemen

4.1. In de aanbevelingen van de Commissie staat dat „de emissieprestatie van in gebruik zijnde motoren” zal worden gecontroleerd en dat er „proefprogramma's [zijn] voorgesteld teneinde passende testprocedures te ontwikkelen”. Belangrijk is dat bekeken wordt of de draagbare emissiemeetsystemen geïnstalleerd kunnen worden op een aantal machines die volgens motorfabrikanten als representatief kunnen worden beschouwd voor de machines waarvoor hun producten worden gebruikt. In de voorschriften is geen sprake van permanente installatie op alle machines.

4.2. Het door de Commissie voorgestelde tijdschema voor de invoering van fase V is alleen realiseerbaar als het wetsvoorstel tijdig wordt goedgekeurd. Indien het besluitvormingsproces ook maar enige wezenlijke vertraging oploopt, zal er geen tijd zijn om de productontwikkeling af te ronden en alle typegoedkeuringen uit te voeren.

Brussel, 18 februari 2015.

De voorzitter
van het Europees Economisch en Sociaal Comité
Henri MALOSSE
